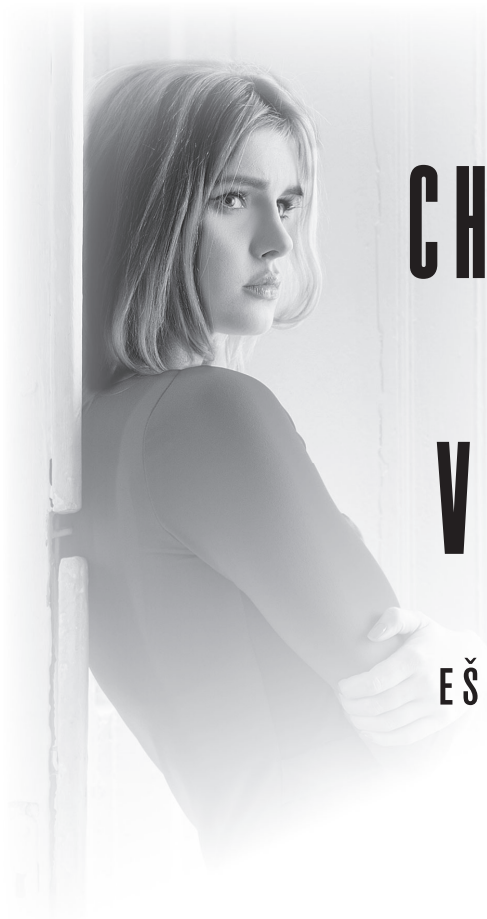

A woman with light brown hair, wearing a vibrant red, long-sleeved, form-fitting dress, is leaning against a white door frame. She is looking back over her shoulder towards the camera with a slight smile. The background is a bright, slightly blurred interior space.

**CHCEM
TAK
VELÁ?**

**ALICA
EŠTOKOVÁ**

IKAR

**CHCEM
TAK
VELÁ?**

**ALICA
EŠTOKOVÁ**

Copyright © 2020 by Alica Eštoková
Jacket design © 2020 by Juraj Šramko
Slovak edition © 2020 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-7654-3

*Odsudzovať iného je vždy nesprávne,
lebo nikto nikdy nemôže vedieť,
čo sa odohrávalo a odohráva
v duši druhého človeka.*

Lev Nikolajevič Tolstoj

Prológ

A čo ja? Nemám právo na šťastie? Chcem iba to, čo ostatní. Túžim po láske, nehe a porozumení. Prečo ma všetci odsudzujú? Žiadam tak veľa? Veď aj ja mám nárok prežiť život s človekom, ktorého šialene ľúbim a cítim, že som sa narodila iba preňho...

V teplé júnové dopoludnie som s knihami pod pazuchou prešla cez dlhočiznú chodbu a zostúpila po schodoch na prízemie. Cez pootvorené dvere matematického kabinetu som začula kolegov.

Spomalila som, nie preto, aby som načúvala, nie som zvedavá, no chcela som prejsť nepozorovane. Ak sa totiž niekde vyskytol debaťný krúžok, v posledných dňoch bolo viac než pravdepodobné, že kolegovia klebetili o mne.

Nechcela som nič počuť. Najradšej by som si zakryla uši ako malé dieťa a ušla.

Nie som ani trochu paranoidná, verte mi! Aj tentoraz hovorili o mne. Nedalo sa nepočuť to.

„To som teda zvedavá, dokedy s tým starcom vydrží!“ spoznala som štiplavý hlas Jany Chlebcovej.

„No!“ poznamenala fyzikárka Henrieta Hrdá. „Dlho to nebude. To akoby sa vydala za svojho otca. Je to rozdiel dvoch ge-

nerácií! Odlišné názory na svet... Na život... Veď to vidím na svojej dcére! Má iné postrehy než my s manželom. Uvažuje úplne inak ako ľudia v našom veku. Nevieť si ju v takom vzťahu predstaviť! Že to tej Romane rodičia nevyhovoria!“

Moji rodičia sú oveľa rozumnejší a tolerantnejší než ty, potvora drzá! Hoci žijú v zapadáckove na vidieku! Zahryzla som si do pery.

„Mne je ľúto Olivera! Chudák, stále je do Romany celý preč! Je do nej blázon! Odkedy sa rozišli, chodí ako bez duše!“ pokračovala Heňa.

To sa nedalo ďalej počúvať! Bolo mi z toho zle.

„Prestaňte, jazyčnice!“ zahriakol ich telocvikár Jozef Španik. „A možno im to v posteli ide. Čo môžete vedieť?!“

Ešte horšie! Jožo, toto ti nedarujem!

„A ty čo vieš?! Čo?“ osopila sa naňho Jana a zavrela dvere. Už som nepočula nič.

Bola som jej za to vďačná. Mala ich zatvoriť skôr, než začali púšťať jedovaté sliny! Mala ich zavrieť hneď! Nenechať ma počúvať a oblizovať si pery slané od ťažkých sĺz, čo sa mi kotúľali po studených lícach.

Zrýchlila som krok. Vošla som do obrovskej telocvične. Zvyčajne sa z nej šíril dupot a krik študentov alebo buchot lopty, že nebolo počuť vlastného slova. Toto bolo hádam po prvý raz, čo ma vítalo hrobové ticho. V tejto časti školy neznesiteľné. Sadla som si na lavičku. Cítila som, že aj múry telocvične sa mi smejú, a vyčítavo a opovržlivo na mňa pozerajú. Uši mi trhal ich nemý, pohrďavý krik.

ZLATOkopka! ZlatoKOPKA!! ZLATOKOPKÁÁÁ!!!

Takto ma v poslednom čase volali kolegovia. Odkedy som sa rozišla s Oliverom a začala si s Petrom, mala som pocit, že to

odporné slovo sa ozýva z každého školského kúta – zo zborovne, tried, dlhých chodieb, dokonca z môjho malého kabinetu! ZLATOKOPKA na mňa striehla za každým rohom. Zabodla sa mi do bubienka a odtiaľ mi prevrátila celé, celučičké telo odhora dolu. Nevynechala jediné miesto, do ktorého by neprenikla. Tancovala vo mne, triasla mnou a mučila ma. Utvrdovala ma, že v škole už nevydržím ani deň.

Prečo práve zlatokopka? Kto je to? Čo vlastne to slovo znamená? A má vôbec konkrétny význam? Je to žena, ktorá si chce zabezpečiť pohodlný život bez práce? Ved' pracujem! Vyhľadáva starších mužov s vysokým postavením? Ja som takého nehľadala! Nemôžem za to, že ten, do ktorého som sa zamilovala, nemá tridsať! Snaží sa zbaliť bohatého muža? Komu by sa nepáčili peniaze? Každému sa predsa zídu! Mám od Petra žiadať, aby všetko rozdal charite? A koľko si toho môže nechať, aby ma nepokladali za zlatokopku? Dom? Alebo iba byť? Aký veľký? Koľko metrov štvorcových? Je to niekde presne stanovené? Kto vlastne určuje pravidlá v takýchto veciach a má právo vysloviť nad ženou ortieľ, že je zlatokopka?

Nad podobnými otázkami som sa umárala celé týždne. Bolo to neznesiteľné. Nerátala som s tým. V škole sme skvelý kolektív a francúzštinári ako jedna rodina. No situáciu sťažoval fakt, že Oliver bol môj kolega, jeden z nás. Ja zlá som ho opustila a on sa, úbohý skvelý muž, musel v škole dennodenne trápiť pohľadom na mňa. Tak to zhodnotili hlavne staršie kolegyně, v ktorých okrem bežnej ľútosti vzbudzoval aj materinské city. Chvíľami som vážne uvažovala, že aj keď sa k Oliverovi nevrátim, rozídem sa s Petrom a bude po probléme. Škola bola pre mňa všetkým a pre pokoj v nej by som vtedy bola ochotná urobiť trebárs aj takúto vyloženú hlúposť.

Za rozchod s Oliverom, ale najmä za to, že som sa po uši zamilovala, som si vyslúžila kopu neprijemností. Viete, čo znamená byť zaľúbená po uši? Ja, Romana Saxová, som si dovolila celou dušou ľúbiť! Konečne som stretla skutočnú lásku a rozhodla som sa podriaďiť jej celučký svoj život. Úplne celý!

Septembrové slnko

Romana si prešla rukou po dlhých tmavých vlasoch a zahľadela sa cez oblok na belasé nebo. Bolo bez jediného mráčika. Pretínala ho iba biela dráha lietadla, jediná ryha na oblohe. Ťahala sa od budovy školy ponad ihrisko, na ktorom bežali druháci šesťdesiatmetrový beh. Obďaleč sedeli dievčatá v tráve, dve z nich vili vence z púpav.

To je krásna jeseň! povzdychla si mladá učiteľka francúzštiny a pohľadom sa vrátila na posledný diktát s priezviskom Habovštiak. Ach, ďalšia triviálna chyba! V druhej osobe nenapíše s... Zľahka buchla dlaňou po stole. Na čo ten Filip myslí? Predstavila si veselého, vyziabnutého chlapca s hustou svetlou hrivou. Stále ním šijú všetci čerti! Pokrútila hlavou a do pravého dolného rohu dopísala podľa francúzskej stupnice: deväť chýb, jedenásť bodov, trojka! K známke pridala svoj podpis, štvorfarebné pero zapichla do veľkej šálky s nápisom *Najlepšia učiteľka* a odložila diktát k ostatným.

Pozrela na oranžové hodiny s postavou kráčajúceho školáka visiace nad dverami nevelkého kabinetu. Veľká ručička sa blížila k sedmičke, dvanásť tridsaťpäť sa končí

piata hodina. Romana sa znovu otočila k obloku, aby si vychutnala posledné sekundy vzácneho ticha.

Drobné listy vysokej brezy sa mihotali v jemnom vánku a vrhali tieň na dva pingpongové stoly. Septembrové slnko zalialo celý dvor aj s ihriskom a školník, pán Lipták, polieval bordové ruže a posledné rozkvitnuté astry, aby im v závetrí a na prudkom slnku nebolo príliš horúco. Spozna rohu telocvične sa vynorili chlapci z druhej B spolu s Klokanom. Tak prezývali svojho triedneho učiteľa – telocvikára. Na svoju vysokú postavu mal pomerne krátke nohy a na obrovskom spadnutom bruchu sa mu okrem písťalky zavesenej na krku vynímalo veľké obojstranné vrecko športovej bundy. Nosieval v ňom mobil, pero, zápisník, a keď odtiaľ vyčnieval uterák, bývalý basketbalista vyzeral naozaj ako klokan. Čistý uterák nosil so sebou pre prípad, že sa na hodine spotí, aby ho v jeho veku znovu nesešlo. Hovorieval to kolegom s nesmiernou vážnosťou a človek by uveril, že na hodinách Klokan stále poctivo cvičí spolu so študentmi.

Žiaci druhej B naňho nedali dopustiť. A prezývku mu vymysleli azda ešte daktorí z ich rodičov, ktorých Klokan učil pred dvadsiatimi piatimi rokmi, keď začínal iba pestovať základy svojho obrovitánskeho brucha.

Zo školskej jedálne vyšli hospodárka a asistentka riaditeľky, ktoré chodievali na obed zásadne cez hodinu, aby sa mohli najesť v tichu a pokoji, bez žiackeho chaosu a otravného hrmotu stoličiek. V obrúskoch si niesli lekárové buchty... Pri pohľade na ne Romana pocítila hlad.

Ticho na chodbe náhle preťal prenikavý zvuk školského zvončeka a zároveň spustil spříšku neuveriteľného

rámusu. Takého, o ktorom sa mnohí Romanini známi vyjadрили, že aj po telefóne je nezniesiteľný. Brat Lukáš sa jej často pýtal, či je normálne tráviť deň v toľkých decibeloch.

Veru, školský ruch je prenikavý a vyžaduje pevné nervy, no Romane neprekážal. V škole má byť veselo, živo! Nie ako v nemocnici. Mladí ľudia majú vystrájať a tešiť sa z každej maličkosti, hovorievala si dvadsaťpäťročná učiteľka. Deti majú neskazený pohľad na svet, dospelého človeka tým zavše zahanbia. Sú ako čistý list papiera, aj od učiteľa závisí, čo naň napíše. Svojím naivným presvedčením, že všetko sa dá ľahko vyriešiť, dajú dospelému oveľa viac energie, než zoberú. Každú myšlienku, každé slovo žiaci vstrebávajú do seba ako špongia a učiteľ môže veľa pokaziť! Romana sa zhodla s kolegami, že deti často vychovávajú dospelých. A veru, neraz majú čo naprávať! vzdychla a pomädľila si dlane.

Škola je radosť. A život! Bez ohľadu na to, či vonku prší, alebo svieti slnko! Modrooká mladá žena sa usmiala, pohladila si končekmi prstov vysoké čelo, a stojac pri obluku, pozorovala dievčatá z druhej B, čo sa strapaté a spotené po náročnom behu so smiechom hrnuli ku vchodu. Podaktoré si rýchlo naprávali neposlušné vlasy a púpavové venčeky na hlavách, lebo sa k nim blížil Oliver Podzámsky. Musel im povedať čosi vtipné, pretože druháčky sa rozosmiali ešte viac, a pojašene sa obzerali za svojim učiteľom matematiky. Dievčenský krik v prestávkovom hluku zanikal, no Romana ho v spleti všakových zvukov dokázala identifikovať, až kým nezaštrngal vo dverách kľúč...

Plavovlasý Oliver vošiel do kabinetu a pozrel na ňu hnedými očami.

„Ahoj!“ pozdravil Romanu, matematické pomôcky odložil na stôl a pobozkal ju na pery.

„Ahoj! Ešte mi ťa daktorá zo študentiek uchmatne!“ utrúsila.

„Hádam nežiarliš?“ spýtal sa Oliver pobavene a ruky jej ovinul okolo pása. Uvedomil si, že jeho partnerka ho videla cez oblok, ako laškuje na dvore s druháčkami.

„A mala by som?“

„To závisí od teba!“ pohladil jej líce. „Od toho, aká milá ku mne budeš!“ znovu sa jej prisal na pery.

Odstrčila ho. „Si protivný!“ s úsmevom si začala pripravovať veci na ďalšiu hodinu. Vzala aj opravené diktáty. To je fajn, že ich stihla tak rýchlo opraviť. Večer by na ne nemala čas. Už má pripravené veľké písomky. Tri dni ich sľubuje tretiakom z klasickej sekcie.

„... počkám na teba s obedom,“ povedal Oliver a vytiahol zo zadného vrečka džínsov mobil.

„Len pokojne choď! Dnes sú lekvárové buchty, tie máš rád. Nečakaj na mňa.“

„Nie! Počkám.“

„Nie si hladný?“

„Som. Ale zatiaľ pôjdem zapísať hodiny. Už mám veľké resty! V tvojej triede som ešte ani nezapisoval. Inak sa mi to nakopí a neviem sa v tom vysomáriť.“

„Tak fajn. Pekne všetko pozapisuj aj v mojej triede, nech ťa nemusím karhať!“ Brnkla mu po nose. „Dáme si teda obed spolu, teším sa.“

„Ja sa teším viac.“ Oliver jej vtisol bozk na líce. „Teraz máš hodinu s tvojimi, však?“

„Áno.“

„Tak v jedálni. O pol druhej. Čau!“ mávol jej a vyšiel z kabinetu.

Ani Romana sa už nezdržiavala. Keď vyšla na chodbu, oslovil ju neznámy pán.

„Dobrý deň, pani učiteľka! Môžem s vami hovoriť?“

„Dobrý deň! Som Saxová!“ podala neznámemu ruku. Snáď mu dôjde, že sa nepredstavil.

„A ja som Habovštiak! Filipov otec!“

Aha! „Teší ma!“ dodala. Konečne! pomyslela si a zvrtila sa k svojmu kabinetu. Filipovým rodičom odkazovala niekoľkokrát, že by ich rada videla, lebo od začiatku školského roka prešlo iba zopár týždňov a už musela dať ich synovi tri trojky z francúzštiny. To na bilingválnej škole nie je dobrý začiatok. „Nemám veľa času,“ upozornila Habovštiaka, „o desať minút mi začína hodina v triede vášho syna. Neviem, či to tak rýchlo vybavíme.“

„Pani učiteľka či profesorka, či čo ste!“ zmrazil ju. „Mám aj inú robotu! Ani ja nemám viac než desať minút. Dúfam, že túto trápnu záležitosť vyriešime k obojstrannej spokojnosti, nech sa môžem rýchlo vrátiť do práce!“

„V tom prípade...“ pozrela skúmavo na Habovštiaka, „nech sa páči!“ Odomkla dvere kabinetu a vpustila vysokého muža dnu. „Do školy vás volám už dlhšie. Filip ako by stále nepochopil, že prázdniny sa skončili a treba sa učiť.“ Ukázala na kreslo a sama si sadla za písací stôl. „Je koniec septembra a už má z písomného prejavu tri trojky. Nechcem vedieť, ako to bude pokračovať. Má váš syn nejaké problémy? Alebo je to len lajdáckosťou?“

„Milá pani profesorka! Prvého júla som sa vrátil s rodinou z Tunisu! Pracoval som tam ako lekár a Filip navšte-

voval francúzsku školu. Hovorí plynule po francúzsky a niekto ako vy ma nepresvedčí, že to tak nie je, len preto, že ste nemali možnosť vycestovať do zahraničia a naučiť sa poriadne po francúzsky!“

Romana neverila vlastným ušiam. Zarazene zdvihla obočie. Čo si ten arogantný chlap myslí?

„Žili ste v nejakej frankofónnej krajine?“ pokračoval Habovštiak autoritatívne. „Mali ste sa kde dôsledne naučiť jazyk? Dnes zostávajú v školstve len tí, čo si nenájdu nič lepšie,“ zaťal nemilosrdne.

Pohniezdila sa. „Ako dlho ste boli v Tunise?“ nahnevane prerušila sebaistého pána doktora.

„Dva roky! Filip sa za ten čas naučil perfektne hovoriť. S kamarátmi nemal problém!“

„S kamarátmi by nemal problém ani teraz. V porovnaní so spolužiakmi hovorí naozaj dobre. S chybami, ale plynulo. Prečo ste ho teda zapísali na francúzsku sekciu, keď už podľa vás francúzštinu dokonale ovláda?“

„Lebo žiaci z bilingválnych gymnázií vedia myslieť!“

„Deti z ostatných gymnázií myslieť nevedia?“ rozrušene otvorila a vzápätí zatvorila štvorfarebné pero.

„No, bilingválne gymnáziá majú veľmi dobrú úroveň. Ste zameraní na technické predmety a vedeli sme, že francúzštinu Filip zvládne ľavou zadnou, keďže má pred ostatnými náskok. Oproti spolužiakom je vo veľkej výhode!“ poznamenal Habovštiak útočne.

„Žiaľ, mýlite sa. Toto je škola, v ktorej vám znalosť francúzštiny spočiatku veľmi nepomôže. Hlásia sa sem deti, ktoré nevedia po francúzsky absolútne nič! Prichádzajú preto, aby sa od základu naučili jazyk. Jeho písom-

nú aj ústnu formu. Aby v ňom bez problémov zmaturovali a mohli študovať nielen tu, ale aj vo frankofónnych krajinách. Po skončení našej školy dostanú vstupenku do sveta na akúkoľvek vysokú školu! A v školách technického typu majú naši absolventi vynikajúce výsledky. V matematike, fyzike a chémii sú v porovnaní so žiakmi ostatných gymnázií neprekonateľní! Na to však musia úspešne prejsť všetkými piatimi ročníkmi a tvrdo pracovať od samého začiatku. Študujú u nás najlepší žiaci z bratislavských základných škôl a osemročných gymnázií a sú naozaj nesmierne usilovní,“ vysypala zo seba. Nemá sa do nej čo obúvať. Je síce mladá, ale to nie je dôvod urážať!

Filipov otec namosúrene počúval.

„Zdá sa,“ pokračovala Romana o čosi zmierlivejšie, „že väčšina Filipových spolužiakov pochopila, že naše gymnázium je naozaj výberové, iba on nie! Zatiaľ má zlé známky iba u mňa. No už sa naňho sťažuje aj kolegyňa, ktorá učí francúzštinu inou jazykovou metódou, a onedlho, predpokladám, bude problém u francúzskej lektorky. Stačí, keď mu dá napísať dlhší text! Filip totiž nerobí od začiatku septembra nič! Rozprávať vie, v ústnom prejave je oproti ostatným naozaj v ohromnom predstihu, no neučí sa gramatiku. Číslovky do sto musí vedieť napísať bez jedinej chybičky! To je základ! Ak tu chce zmaturovať, rovnako dôležitý je aj písomný prejav. Na koncoročnom vysvedčení bude mať samostatnú známku z písomného prejavu. Jeho spolužiaci sa tešia, že sa v krátkom čase veľa naučili, veď pri dvadsiatich hodinách francúzštiny týždenne sa už púšťajú hovoriť, iba váš syn spí na vavrínoch

a zatiaľ sa nenaučil nič nové. Pri konverzácii sa vezie na tom, čo sa naučil v Tunise, či kde ste to boli,“ šplechla nashvál trochu pohľadovo, „a namiesto toho, aby pomáhal ostatným, v diktátoch ho porazia žiaci, ktorí pred mesiacom nevedeli povedať ani bonjour! To je pre Filipa naozaj veľká hanba! A nepomáhajú ani moje upozornenia.“

„To sa mi nechce veriť, pani profesorka! To nie je možné!“ Habovštiak konečne zvesil plecia a nervózne si prehrabol šticu.

„Neviem, ako vás presvedčiť. Ale ak sa Filip nezmení, bude preňho lepšie včas prestúpiť na normálne gymnázium. U nás musí tvrdo zabrať vo francúzštine. Je v štádiu, keď ešte môže všetko dobehnúť, ale ak sa nespamätá, bude zaostávať čoraz viac a onedlho nebude schopný naskočiť na naše tempo. Ak sa bude učiť, jeho znalosť francúzštiny bude preňho v prvom ročníku naozaj výhoda. I keď iba v prvom ročníku. V druhom bude mať väčšinu predmetov po francúzsky a až tam sa začne ozajstné štúdium!“

Filipov otec sa zamyslel. „Teraz idete na hodinu do triedy môjho syna?“ opýtal sa po chvíli.

Romana prikývla.

„Môžem ísť s vami?“

„Smiem vedieť kvôli čomu?“ začudovala sa.

„Môžete ho vyvolať k tabuli? A niečo mu nadiktovať? Nechce sa mi veriť, že je naozaj taký slabý.“

„Môžem. Ale uvedomte si, ako mu ublížite. Ponížite ho pred celou triedou. Ak ho chcete skúšať, urobte to radšej doma. Nie pred spolužiakmi,“ presviedčala ho. Nebol to dobrý nápad.

„To už nechajte na mňa! Pani profesorka, som jeho otec a viem lepšie, čo mu ublíži a čo nie...“

„Ako myslíte,“ Romana rezignovane vstala zo stoličky. „Nech sa páči!“ otvorila dvere a obaja vyšli na chodbu.

„Bonjour!“ pozdravila pri vstupe do triedy a potom ukázala na prázdne miesto v poslednej lavici. „Nech sa páči, tam si sadnite!“

Žiaci sa obzerali dozadu, a keďže ešte nestihli spoznať rodičov všetkých spolužiakov, šepkali si, že asi prišiel inšpektor. Niektorí pozerali na Romanu s výčitkou, že ich na to neupozornila. K triednej učiteľke si pri siedmich hodinách týždenne už v krátkom čase vybudovali vzťah. A toto považovali za zradu.

Najviac zradený sa cítil Filip. Zradený vlastným otcom! Vedel, že jeho príchod do triedy neveští nič dobré. Chlapec už ľutoval, že Saxovej pozornosti nebral vážne, že sa doma neučil, ako to robili jeho spolužiaci, ktorí mu nerozumeli, keď na nich chrlil francúzske vety jednu za druhou.

Filip bol odhodlaný začať poctivo pracovať, no stále ten deň odkladal. Viac ho lákali potulky s kamarátmi, veď v Bratislave nebol dva roky! Keby však tušil, že otec ho príde skúšať pred celou triedou, naučil by sa naspamäť aj číslo strany v učebnici, nielen gramatiku a pravopis. Sprosté číslovky! Vedel, že veľa zanedbával, ale toto mu otec nemal urobiť! Teraz sa mu bude celá trieda posmievať! Saxová je fajn, všetci ju majú radi, nik na ňu nepovie krivého slova. On bude odteraz čierna ovca, lebo jeho otec dohrmel na vyučovanie presvedčiť sa, či má Saxová pravdu. Prečo to zašlo tak ďaleko? Sám si je na vine!

„Filip! Viens au tableau... et tu commences à écrire!“⁶⁶ začala Romana po francúzsky. Rýchlo našla jeho opravený diktát a ľútostivo pozerala na chlapca, čo sa smutne, odovzdane vliekol k tabuli. Diktovala pomaly, aby sa Filip upokojil. Oveľa pomalšie, než zvyčajne diktovala celej triede.

„Ako si mi to mohol urobiť?!“ osopil sa na otca Filip, keď sa ocitli sami na chodbe. „Vieš, čo si spravil? Všetci stoja na Saxovej strane! A teraz si zo mňa budú uťahovať a posmievať sa mi!“

„Ja ti dám! Lajdák jeden!“ Habovštiak capol syna po hlave. „Myslel som, že tvoja triedna si vymýšľa! Závidí, že si bol vo svete, lebo chudera s holým zadkom sa ta nikdy nedostane! Ako učiteľka si nezarobí ani na to, aby si v Bratislave kúpila poriadny byt! A kvôli tebe som teraz vyzeral ako nafúkaný somár!“

„Aj Saxová bola vo svete! Rok makala v Bruseli ako aupairka, aby si vylepšila francúzštinu! Starala sa o dve deti! Teraz sa už bežne chodí von. Otec, si trápny!“

„Ja ti dám trápny! Zasran! Človek aby sa za teba hanbil! Dal som ti možnosť naučiť sa jazyk, vidieť svet a ty si nič nevážiš! Vieš, čo by za to dali tvoji spolužiaci, keby vedeli po francúzsky ako ty?“

„Opakuješ mi to každý deň! Nechcem hovoriť po francúzsky! Francúzština sa mi nepáči! Hovor si ňou sám! Nepotrebujem elitné gymnázium! Chcem chodiť do normálnej školy ako Viktor a Adrián! A chcem žiť na Slovensku! Aj tu môžu byť ľudia šťastní!“

⁶⁶Viens au tableau et tu commences à écrire! (čítaj: Vjé o tabló e tu kómáns a ekrír!) – Poď k tabuli a začni písať!